

Isang Salamisim sa Pagkabata: Pagsusuri, Pagtuklas, at Ebalwasyon sa mga Kuwentong Pambata na Nagwagi sa Gantimpalang Palanca sa Panitikan

Christine Joy Aguila

Philippine Science High School-Main Campus (Diliman)
cjdraguila@gmail.com

Abstrak Pangunahing layunin ng pag-aaral na ito na masuri ang mga kuwentong pambata na nagwagi ng unang gantimpala sa Gawad Palanca mula taong 2001-2010. Ang pananaliksik na ito ay isang deskriptibong pag-aaral na isinagawa upang matuklasan kung ang mga nagwaging kuwentong pambata ay nagtataglay ng mga katangiang naaayon sa pamantayan nina Norton (2003), Lukens (1995), at McGuire (1982) na nagsasaad na mahalaga ang pagbibigay-diin sa mga elementong literari sa pagsusuri ng isang kuwento. Ang mga ito ay nakapaloob din sa ginamit na dulog sa panunuring pampanitikan ni Glazer (1997) na text-focused at context-focused approach. Batay sa kinalabasan ng pag-aaral na ito, natuklasan ng mananaliksik na mahalaga ang pagsusuri ng mga akdang ipinagagamit sa mga mag-aaral. Mula sa mga nakuhang simulaing naging batayan ng pag-aaral, nakabuo rin ang mananaliksik ng isang instrumentong maaaring gamitin bilang pamantayan sa pagsusuri ng mga maikling kuwentong pambata. Mahalaga ang pagkakaroon ng panimulang ebalwasyon upang matiyak ang kaangkupan nito sa mga mambabasa at magamit bilang suplemento/kagamitang pampagtuturo. Ito ay mahalagang ambag na makatutulong ng lubos sa mga gurong gumagamit ng mga genre na kagaya ng mga kuwentong pambata.

Mga Susing Salita: Analisis, ebalwasyon, kagamitang pampagtuturo

Abstract The general objective of this study was to analyze First Prize Winners in Short Stories for Children that won in the Palanca Literary Awards from 2001-2010. This research used a descriptive method of study and was made to find out if the winners of Palanca have the characteristics based from the concept given by Norton (2003), Lukens (1995), and McGuire (1882) which give emphasis on the significance of literary elements in analyzing a short story. These were also seen in the literary criticism given by Glazer (1997) which is the text-focused and context-focused approach. Based from the result of this study, the researcher found out that it is very important to have an analysis and evaluation on the materials that the student's are using in the class. Based from the principles that were used in the study, the researcher has also created an instrument that will be used in evaluating the content of children's short stories. Having a prior evaluation is very essential to assure it's that appropriateness to the target readers and use it as a supplement/ instructional materials for teaching. It is an important contribution in helping the teachers who are using this kind of genre.

Keywords: Analysis, evaluation, instructional materials

Panimula

Ilan sa mga pagpapahalagang nararapat linangin sa mga mag-aaral ay ang pagkakaroon ng interes sa pagbasa ng mga makabuluhang akdang pampanitikan na aangkop sa kanilang pagkatuto. Inilahad ni Rushdie (2008) na ang

mga mag-aaral na may taglay na maraming karanasan ay inaasahang magkaroon ng higit na pag-unawa at pagkalugod sa daigdig ng imahinasyon na nilikha ng mga akdang pampanitikan. Samakatuwid, ang mga genre na ito ay mahalaga sa pag-uugnay ng karanasan ng mambabasa sa mga pangyayari, tauhan, at mga sitwasyong inilalahad. Ito ay nilalakipan ng mga nakaaaaliw na mga larawan na panghalina sa mga mag-aaral. Marami sa mga ito ay punong-puno ng kulay para mahikayat ang target na mambabasa na mga batang mag-aaral.

Sa paglipas pa ng panahon, ang mga dating kagamitan na ito ay nagkaroon ng modipikasyon at mas pinaunlad pa sa tulong ng mga timpalak gaya ng Carlos Palanca Memorial Awards for Literature na patuloy na nagsusulong at nagpapayaman ng mga akdang pampanitikan sa bansa. Sa Pilipinas, ito ang kinikilalang isa sa pinakamatagal at prestihiyosong gawad na nagsimula pa noong 1950 at katumbas nito ang *Pulitzer Award for Journalism* sa Estados Unidos.

Bagamat walang tiyak na depinisyon ang panitikang pambata mula sa iba't ibang awtoridad, masasabing ang mga akdang pambata ay mga babasahing binabasa at tinatangkilik ng mga bata na nagiging bahagi ng kanilang panitikan. Ito ay isang genre na nagsasaad ng mga paksa, tema, wika, at mga elementong angkop sa partikular na edad ng isang bata. Ayon kay Sutherland (1991), ang panitikang pambata ay akdang sadyang isinulat at inilaan para sa mga batang mga mambabasa. Kinakailangang ang mga akdang ipinababasa sa mga bata ay kakikitaan ng pagsusumikap na maibigay ang kanilang pangangailangan bilang bata gaya ng seguridad, karanasang magmahal at mahalina ng ibang tao sa kanyang paligid, pagiging bahagi ng paligid, makabatid ng mga kaalaman at matukoy ang kagandahan at kaayusan sa mundong kanyang ginagalawan.

Nabanggit naman ni Gatmaitan (2007) na kinakailangang mapanatili na may tamang balanse ng “entertainment” at “learning” sa isang kuwento upang tangkilikin ng mga bata. Kaya sa mga ginagawa nilang mga kuwentong pambata, nawika niya na ginagawa nilang simple ang isang paksa para madali itong manguya at malulon, lalo na ng mga batang hindi pa gamay ang pagkain nang marami at mabilisan. Sa realidad ng buhay, naniniwala siya bilang manunulat na sa pagkatuto ng mga aralin, hindi kinakailangang maging seryoso ang lahat lalo na sa pagtalakay. Mas mabisa kung dahan-dahan itong ibinibigay na kasabay ang pagkawili ng mga mag-aaral.

Dulot ng modernong panahon at pagbabago sa lipunang ginagalawan, ang mga paksain at tema sa mga kuwentong pambata ay nagbabago na rin. Ang mga dating paksa na tradisyunal ay unti-unti nang napalitan ng mga walang takot na paksa sa kuwento na dati’y iniingatan pang matalakay lalo na sa mga bata. Isinulat ni Tolentino (2002) sa kanyang artikulo ang kanyang paniniwala na isa sa mga pamantayan sa pagpili ng pinakamabuting kuwento ng taong 2000 ay ang pagkakaroon ng bawat akda ng kanya-kanyang *advocacy* o ipinaglalaman. Ito ay mga seleksiyong pumapanig sa interes ng lipunan. Kung kaya’t sa pagbabago ng realidad at mga tunay na pangyayari sa kasalukuyang panahon, gayundin ang pagsunod sa mga paksain o tema para maging patok sa panlasa ng mga mambabasa. Halimbawa ng mga paksang ito ay tumatalakay sa sekswalidad, diskriminasyon, pagbabago sa pamilya gaya ng pagbuwal sa stereotype na uri nito at pagbubukas sa mundo ng single parenthood, sakit, kapansanan at kamatayan. Ito ay may sari-sariling kakanyahan kung kaya’t nagwagi, napansin, at naging patok din sa panlasa ng mga batang Pilipino. Ang mga akdang ito ay nagwagi batay sa nilalaman at iba pang sangkap na taglay nito ngunit sa iba’t ibang panahon.

Maraming kuwentong pambata sa kasalukuyan na inilalathala ng iba't ibang publikasyon at karamihan ay mga nagwagi sa prestihoyosong mga patimpalak. Sa kabila ng patuloy na pag-usbong nito, lumabas ang ilang mga isyu kaugnay sa pagpapagamit nito sa mga batang mag-aaral sa mga paaralan. Naglabas ang UP Open University ng isang artikulo na may pamagat na “Through the Eyes of a Child: Issues in Children’s Literature”, mga isyung tumatalakay sa mahalagang patnubay ng mga guro sa mga mag-aaral sa pagbabasa ng mga kuwento sapagkat ito ay may malaking epekto sa kanila. Hindi lamang kagandahang asal ang nais na makuha mula sa mga kuwento, kundi mapalawak na rin ang kanilang imahinasyon. Ilan sa mga nailabas na isyu na naging sanhi ng pagkakaroon ng iba't ibang pananaw ay ang lantarang pagkamulat ng mga mag-aaral sa mga banghay na maaaring hindi pa nararapat sa kanilang edad. Bunga nito ang pagkatakot ng mga guro na lumabas sa tradisyunal na paraan ng pagbasa ng mga mag-aaral at maging sa pagpili ng mga paksa ng kuwento.

Sa Pilipinas, mahalaga ang nadagdag na pamantayang inilabas ng *Philippine Board on Books for Young People* (PBBY) para sa pagkakalikha ng mga kuwento. Ilan sa pamantayang inilabas ng PBBY ay ang maikling kuwento ay hindi lalagpas ng tatlong pahina, paggamit ng unang panauhan, ang paggamit ng bata bilang tagapagsalaysay ng kuwento, kaangkupan sa edad ng mambabasa (mula 6-12 taong gulang), at ang paggamit ng mga kuwentong may napapanahong paksa para sa mga kabataan.

Sa kasalukuyang panahon, ang mga maikling kuwentong nailathala na at ginagamit sa mga paaralan ay kakikitaan ng mga isyung panlipunan, pangkaisipan, pang-moral, pampamilya, at pangkalusugan na magandang suriin sa larangan ng edukasyon. Bilang isang edukador at mananaliksik, ninanais ng pag-aaral na ito na masuri ang

mga maikling kuwentong pambata ayon sa mga elementong taglay nito, pagpapahalagang nakapaloob dito at makabuo ng isang pamantayang makatutulong pa sa pagsusuri ng mga akdang pambata.

Mga Kaugnay na Literatura

Ang Panitikang Pambata

Ayon kay Rivera (1982), ang panitikan ay nakikipagsabayan sa pag-imbulog ng kaunlaran at kasama na rin dito ang pagbabago sa mga paksang-uri ng panitikang Pilipino. Ang maikling kuwentong pambata, na patuloy na namamayagpag sa kasalukuyang panahon sa tulong ng iba't ibang institusyon na nagpapaunlad rito ay nanatiling bukas sa iba't ibang pamamaraan na nagpapayaman dito. Mahalagang salik ang mga kabataang target na tagapagtangkilik nito. Sila ang inaasahang magbibigay-interes at maglalaan ng panahon upang basahin ito sa tulong at gabay ng kanilang mga magulang at guro sa paaralan.

Sa kabilang banda, maraming hadlang upang ang maikling kuwento ay maging prioridad ng mga mag-aaral at minsan pati ng mga guro sa panitikan sapagkat maraming balakid na nagmumula sa kapaligiran. Halimbawa na lamang ang impluwensiya ng telebisyon sa araw-araw na pagkahilig ng mga bata sa panonood. At higit sa lahat ang makabagong elektroniko o gadgets dulot ng modernong panahon. Tinalakay ni Evasco (2006) sa kanyang artikulo na “Mga Hamon at Suliranin sa Pagsulat ng Kuwentong Pambata” na ang kuwentong pambata ay isa sa pinakamaunlad na anyo ng panitikang Pilipino bagamat isang malaking suliranin ang makipagtagisan sa mga di-mabilang na banyagang babasahin. At batay nga sa mga lumalabas na isyung tinalakay sa panimulang bahagi ng pananaliksik, kung hindi interesante ang kuwentong pambata, malaki nga ang posibilidad na mas

maakit sila sa iba't ibang uri ng media gaya ng telebisyon, computer, at iba pa.

Ang mga makabagong teknolohiyang ito ang mga pangunahing hadlang sa mga mag-aaral upang kumuha ng aklat, umupo, at mag-analisa. Kaugnay ito sa inilabas na artikulo sa bansang Britanya na *The Daily Telegraph* ni Paton (2010), ang mga bata sa kasalukuyan ay mas nagnanais na magkaroon ng isang cellphone kaysa isang aklat na nagbubunsod sa mababang interes sa pagbabasa. Kasabay pa nito ang paglalabas kamakailan lamang sa kanilang bansa ng sarbey na ang mga batang mayroong dalawampung (20) aklat sa kanilang bahay at nakapagbabasa nang madalas ay yaong mga batang may mas malaking posibilidad na maging mahusay sa akademikong aspekto sa kanilang paaralan. Hindi lamang ito nagaganap sa bansang Britanya, sapagkat sa panahong ito, mapapansin na sa ating bansa, iilan na lamang mga bata ang hindi marunong gumamit ng cellphone o wala talaga nito. Isang patunay na talagang maraming salik ang nakaapekto kung bakit ang mga mag-aaral ay walang panahon upang magbasa ng mahuhusay na akdang pampanitikan.

Maganda ang pagkakaroon ng mga adbokasiya sa pagpapataas ng kasanayan ng mga batang mag-aaral sa pagbasa at makuha ang malalim na interes nila sa mga akdang pampanitikan na inilaan para sa kanila. Sa ikalawang artikulo na inilabas muli ni Paton noong Marso 2011, isinulat niya ang mahalagang panukala ni Michael Gove, ang kalihim ng edukasyon sa bansang Britanya. Nararapat na ang lahat ng mga bata na mula labing-isang taong gulang ay inaasahang makabasa ng limampung (50) aklat sa isang taon bilang bahagi ng kampanya sa pagpapataas ng literasi sa kanilang bansa.

Pamantayan sa Pagpili at Pagbuo ng mga Maikling Kuwentong Pambata

Sa mas ispesipikong pokus ng pag-aaral ng maikling kuwento, ang mga pangunahing simulain at konseptong taglay ng pag-aaral na ito ay ang maikling kuwentong pambata na isa ring manifestasyon sa patuloy na pag-usbong ng maunlad na pantikan ng bansa.

Isinulat ni Canon (2006) sa kanyang artikulo na pinamagatang “Meeting Children’s Needs Through Literature,” ang mga panitikang pambata ay nang-eengganyo na maglaro, tumuklas ng ibang mundo, gumamit ng mga imahinasyon, at makaranas ng iba’t ibang yamang dulot ng emosyon o damdamin. At sa katulad niyang isang manunulat para sa panitikang pambata, layunin nilang maisagawa ito. Sa pagdami ng mga paglalathala ng mga kuwentong pambata sa bansa, ito ay patuloy na nagiging propesyunal sa larangan at nagkakaroon ng mas establisadong pamantayan sa pagbuo at pagsulat bilang bahagi ng prestihiyosong patimpalak.

Samakatuwid, isang paraan sa pagpapayaman pa ng ating panitikan ay ang patuloy pang pag-aaral sa mga uri nito gaya ng literaturang pambata. Kitang-kitang ito ay may malaking kapakinabangan sa pagpapaigting ng interes ng mga bata sa pag-aaral at makabuo ng sariling mga imahinasyon na ang kalalabasan ay pagpapahusay pa sa kanilang iba’t ibang kakayahan at kasanayan sa iba’t ibang aspekto lalo’t higit sa moral at sosyal. At kung ang mga aklat-pambata na gaya ng mga ito ay masusuri at mas mapapaunlad pa sa tulong ng mga katulad na pag-aaral, ito ay makadaragdag sa mga kagamitang pampagtuturo na gamit sa edukasyon.

Para rin kay Rivera (2010) sa kanyang artikulong may pamagat na “Bakit Ako Nagsusulat para sa mga Bata?” ninanais niyang makalikha ng mga librong magniningas sa imahinasyon, damdamin, at kaisipan ng mga batang

mambabasa. Kasabay nito ang makapagbahagi sa patuloy pang pagpapaunlad ng panitikang pambata sa Pilipinas. Isinulat din ni Rivera sa kanyang artikulo na ang hamon sa isang manunulat na pambata ay kung paano tatalakayin ang bawat layunin nang nakapaloob lagi sa isang kapanapanabik at maunlad na kuwento na may wastong diyalogo at nilalaman para matiyak na maging kawili-wili ito at hindi nagsesermon. Binigyan din niya ng sariling depinisyon ang kuwento na kung saan ayon sa kanyang pananaw, ang kuwento ay may patutunguhan. Ito ay may direksyon. Ito ay may ibig sabihin o nais iparating. At kapag walang kuwento ang nabuo ninyong “kuwento”, wala itong kwenta.

Kasunod nito ang pagbibigay niya ng sariling depinisyon ng pangunahing elemento ng maikling kuwento na mahalagang bigyang-pansin sa pagsusuri tulad ng plot o pangyayari, character o tauhan, theme o tema, at setting o lugar. Nagbigay siya ng paraan kung paano binubuo ang isang kuwentong pambata na inihalintulad niya sa pagluluto ng tinolang manok. Dito ipinakita niya ang pagsasama-sama ng mga pangunahing sangkap o elemento ng isang kuwento na para lang sangkap sa pagluluto. Ang kaldero ay kumatawan sa setting o pangyayarihan ng tinola o kuwento. Pagkatapos ang piraso ng manok na siyang pangunahing tauhan. Ihahalo ang papaya na magsisilbing plot o pangyayari na dapat ay ibalangkas muna sa “B-M-E” (beginning, middle, end) bago isama sa pagluluto. Makaraan ay ang pagbubuhos ng tubig na magsisilbing sabaw na parang tema sa kuwento. Pagsama-samahin pa ang mga sangkap habang nakalagay ang kaldero sa apoy para maluto. Ang apoy ay kumakatawan sa imahinasyon at kasanayan sa pagsulat at ang huling paraan ay ang pagsasama pa ng ibang pampalasa gaya ng luya at dahon ng sili na sumisimbolo naman sa iba pang teknik upang mas maging masarap ang luto o maging epektibo ang kuwento. Para kay Rivera, mahalaga sa kuwento ang pagkakaroon ng

magagandang elemento upang ito ay magkaroon ng saysay at tangkilikin.

Sa aklat naman ni Evasco (2001), bilang isang manunulat partikular ng panitikang pambata, nararapat pakaisipin na ang kuwentong pambatang isinasagawa ay may pangunahing layunin na isulat para sa mga bata at nararapat din na tumutugon sa interes, pangangailangan, at kapasidad sa pagbasa ng mga bata. Ayon pa sa kanya, *“Pinakamalaking kasalanan sa pagsusulat ng kuwentong pambata ang gawing salimpusa ang mga batang tauhan sa loob ng kuwento. ... mahalagang ipamalas ang pagkabata ng isang bata, ipakita ang kanilang kultura sa loob ng teksto.”* Ibinahagi niya ang laging payo ng mga batikang manunulat na sumulat ng kuwento ukol sa tunay na ginagawa at gusto ng mga bata.

Nakita rin ni Gojo Cruz (2009) na sa kasalukuyan, maraming kagamitang hindi sumasapat sa pangangailangan ng mga mag-aaral upang lalong maengganyo sa pagbabasa ng mga akdang pampanitikan. Bunga nito, nagbigay siya ng mga hakbang sa pagpili ng panitikan para sa mga mag-aaral sa artikulong kanyang isinulat na pinamagatang *“Sampung Pinakamahuhusay na Teknik na Aking Ginagamit sa Pagtuturo ng Panitikan sa Elementarya.”*

Ang una, piliin ang kuwentong-pambatang isinulat ng mga manunulat na Pilipino sa mga batang Pilipino. Naniniwala siyang malaking tulong ito sa pagkakaroon ng interes ng mga mag-aaral sa kuwento dahil sa malapit ito sa kanilang karanasan. Ang ikalawa ay ang pagpili sa mga kuwentong-pambata na naaayon sa antas ng pag-iisip, kasanayan, interes, kultura o gawi ng pamumuhay, at pangangailangan ng mga mag-aaral. Ang ikatlo naman ay ang pagsisiguro na naaayon sa layunin ng gagawing pagtuturo ang piniling kuwentong pambata. Ito ay nangangahulugan lamang na nararapat na akma ang kuwentong ipababasa sa

layuning target na matamo ng guro. At ang huli, kailangang magbigay ang guro ng mga kaugnay na gawain bago simulan ang pagkukwento o pagbabasa kasabay ng maingat na pagpoproseso pagkatapos nito. Laging tandaan na hindi nararapat na bitinin ang mga bata o iwanan ang kuwento ng walang pagkaunawa ng mga bata.

Mga Layunin ng Pag-aaral

Layunin ng pag-aaral na ito na masuri ang mga kuwentong pambata na nagwagi ng unang gantimpala sa Gawad Palanca mula taong 2001-2010.

Ang mga tiyak na layunin ng pag-aaral ay ang mga sumusunod:

1. Masuri ang mga nagwaging maikling kuwentong pambata sa panitikan ayon sa:
 - a. elemento ng maikling kuwento
 - b. pagpapahalagang nakapaloob sa kuwento
2. Mataya ang pagsusuring ginawa ng:
 - a. mga manunulat
 - b. mga guro sa Panitikan
3. Makabuo ng pamantayan sa pagsusuri ng maikling kuwentong pambata

Metodolohiya

Ang pananaliksik na ito ay isang deskriptibong pag-aaral na naglalayong masuri ang mga maikling kuwentong pambata na nagwagi sa Gawad Palanca. Ang deskriptibong pananaliksik ay may paglalarawan, pagtatala, pagsusuri, at pagbibigay interpretasyon sa kasalukuyang kalikasan o proseso. Isinagawa ang pag-aaral na ito upang matuklasan kung ang mga nagwaging kuwentong pambata sa Palanca

ay nagtataglay ng mga katangiang naaayon sa pamantayan nina Norton (2003), Lukens (1995), at Mcguire (1982) na nagsasaad na mahalaga ang pagbibigay-diin sa mga elementong literari sa pagsusuri ng isang kuwento. Ang mga ito ay nakapaloob din sa ginamit na dulog sa panunuring pampanitikan ni Glazer (1997) na text-focused at context-focused approach upang makabuo ng pamantayan sa pagsusuri ng maikling kuwentong pambata na magsisilbing gabay sa pagpili ng angkop na babasahin para sa batang mag-aaral.

Upang maisakatuparan ang naturang layunin ng pag-aaral, isinagawa ang mga proseso o hakbang sa pagbuo ng deskriptibong pagsusuri na tumutugon sa isang sistematiko at maayos na paraan ng pananaliksik.

Mga Hakbang ng Pananaliksik

Pagpili ng mga Maikling Kuwentong Pambata na Susuriin

Para sa gagawing pag-aaral, ang mananaliksik ay gumamit ng *internet* at tumungo sa *website* ng Gawad Palanca upang makuha ang eksaktong listahan ng mga maikling kuwentong pambata na nagwagi sa iba't ibang taon. Bilang bahagi ng saklaw at delimitasyon ng pag-aaral, pinili lamang ang mga kuwentong pambata na nagwagi ng Unang Gantimpala sa Palanca mula taong 2000-2010 bilang mahalagang krayterya at batayan sa pagpili ng akdang susuriin. At mula sa isang dekada, mayroong pitong (7) maikling kuwentong pambata na naitala.

Pagsusuri ng Maikling Kuwento

Sa isasagawang pag-aaral, gagamiting batayan sa pagsusuri ang dulog sa panunuring pampanitikan ni Glazer (1997) na tinatawag na *text-focused* at *context-focused approach*. Sa dulog na ito, binibigyang-pokus ang

nararapat na pag-aanalisa sa isang kuwento. Sa *text-focused approach*, sinusuri ang elemento ng kuwento upang mabatid ang kaangkupan nito sa mga target nitong mambabasa at matukoy ang mga nararapat pang paunlarin. Samantalang sa *context-focused* ay mahalaga ang kaligirang nakapaloob sa kuwento at mga salik sa pagkakasulat nito ng awtor.

Dito isinaalang-alang din ang mga simulain nina Norton (2003), Lukens (1995), at Mcguire (1982) na kaugnay sa panunuring pampanitikan na ang pokus ay ang mahahalagang elemento ng maikling kuwentong pambata. Ito ay ang mga sumusunod:

- banghay (plot) – ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa kuwento
- tauhan (character) – ang gumaganap at nagbibigay-buhay sa mga tagpo
- tagpuan (setting) – ang nagsasaad ng lugar at panahon naganap ang kuwento
- tema (theme) – ang nagsasabi kung tungkol saan ang kuwento at ninanais na ipabatid na kaisipan ng awtor sa mga mambabasa
- estilo (style) ng awtor – ang pamamaraan na ginamit ng awtor upang paigtingin ang sining ng akda

Ang bawat elemento ng maikling kuwento ay mahalaga upang maanalisa mabuti ang nilalaman at katangian ng kuwento lalo na para sa mga mag-aaral na bumabasa at tumatangkilik nito.

Hakbang ng Isinagawang Pagsusuri

Pumili ang mananaliksik ng mga maikling kuwentong pambata na nagwagi ng Unang Gantimpala sa Palanca mula taong 2001-2010. Ang pamantayan o krayterya sa pagpili ng susuriing mga kuwento ay ang puwesto ng karangalang natamo nito at naging partikular

lamang sa unang gantimpala; gayundin ang taon kung kailan ito nagwagi na kinkailangang sa loob lamang ng isang dekada: 2001-2010. Narito ang tala:

Mga Nagwaging Maikling Kuwentong Pambata mula Taong 2001-2010

Taon	Pamagat	Awtor
2001	“Sandosenang Sapatos”	Dr. Luis Gatmaitan
2002	“Ang Lumang Aparador”	Genaro R. Gojo Cruz
2003	“Tahooieyy!”	Renato Vibiesca
2004	(walang nagwagi)	
2005	(walang nagwagi)	
2006	“Ang Ikaklit sa Aming Hardin”	Bernadette V. Neri
2007	“Junior”	Sheila Gonzales-Dela Cuesta
2008	(walang nagwagi)	
2009	“Mahabang-mahabang-mahaba”	Genaro R. Gojo Cruz
2010	“Si Berting, ang Batang Uling”	Christopher S. Rosales

At higit sa lahat, lubos na isinaalang-alang ang pagtataglay ng mga maikling kuwentong pambata na ito ng mga katangiang ayon sa pamantayan ng pampanitikang dulog ni Glazer (1997) at simulain sa pagtataya ng maikling kuwentong pambata nina Norton (2003), Lukens (1995), at Mcguire (1982).

Naglaan ng oras ang mananaliksik upang isa-isang susuriin ayon sa pampanitikang dulog ni Glazer (1997) at simulain sa pagtataya ng maikling kuwentong pambata nina Norton (2003), Lukens (1995), at Mcguire (1982) ang mga elemento at mga pagpapalahagang nakapaloob sa

mga maikling kuwentong pinili. Ang elementong sinuri ay: banghay, tauhan, tagpuan, tema, estilo ng awtor, at gayundin ang pagpapahalagang nakapaloob sa bawat kuwento.

Matapos ang pagsusuring ginawa ng mananaliksik, nagkaroon ng ebalwasyon ang mga guro sa Panitikan at mga manunulat upang higit na mapaunlad at mabigyang-balidasyon ang pagsusuri.

Para sa mga guro sa Panitikan, pumili ang mananaliksik ng limang (5) gurong nagtuturo ng Panitikan sa antas Elementarya at nagmula sa magkakaibang paaralan. Samantalang ang mga manunulat naman na tumugon sa panayam at gumawa ng ebalwasyon sa pagsusuring ginawa ay tatlong (3) manunulat na nagwagi na sa Gawad Palanca sa ilalim ng pagsulat ng maikling kuwentong pambata.

Huling hakbang na isinagawa ng mananaliksik ang pagbuo ng pamantayan na gagamiting instrumento sa pagtataya ng maikling kuwentong pambata na nagmula sa simulaing inilahad nina Lukens (1995) at Mcguire (1982). Ito ang magiging awtput o ambag ng isinagawang pag-aaral at maaaring magamit bilang gabay na kagamitan sa pagsusuri ng mga maikling kuwentong pambata.

Ebalwasyon ng Ginawang Pagsusuri

Matapos ang isinagawang pagsusuri ng mga mananaliksik sa mga kuwentong pambata na nagwagi sa Palanca, gumawa ng *rubric* ang mananaliksik na ginamit bilang ebalwasyong papel mula sa pamantayang ibinigay ni Frisch (2001) sa pagtataya ng isang akda. Pinili ng mananaliksik ang pamantayang ito sapagkat ito ang pinakaangkop gamitin sa pagtataya ng mga elementong nakapaloob ng isang kuwentong susuriin. Ipinamahagi ito sa limang guro sa elementarya na nagtuturo ng Panitikan at tatlong mga manunulat na nagwagi sa Palanca upang magsagawa ng ebalwasyon at mataya ang isinagawang

pagsusuri. Mula sa ebalwasyon at komentong ibinigay ng mga guro at manunulat, ang mananaliksik ay nagsagawa ng ilang rebisyon bilang bahagi ng pagpapaunlad ng pagsusuring ginawa.

Pananaliksik at Pagtalakay

Sa katapusan ng pagsusuri at analisis na ito, natuklasan ng mananaliksik ang mga sumusunod:

Mga Elemento ng Maikling Kuwentong Pambata

Ang mga sinuring maikling kuwentong pambata ay pare-parehong nagtataglay ng mga sumusunod na elemento: banghay, tauhan, tagpuan, tema, estilo ng awtor, at mga pagpapahalaga. Batay sa pagsusuri, nakita ang kanya-kanyang kalakasan ng bawat maikling kuwentong pambata na higit na nakatulong upang maipakita ang katangian nito sa pagwawagi ng gantimpala sa Palanca.

Ang mga ito ay: 1) mahusay na pagkakasulat ng banghay sapagkat ito ay maayos na transisyon o daloy ng mga pangyayari; 2) kapana-panabik at konsistent na mga tauhan; 3) may-katiyakang tagpuan; 4) makabuluhan at napapanahong tema; 5) natatangi at orihinal na estilo ng bawat awtor. Gayundin naman kinakitaan ito ng kahinaan na nararapat paunlarin pa upang makatulong sa susunod pang nagnanais magsulat ng mga kuwentong pambata gaya ng di angkop na gamit ng mga salita na maaaring makalito o maging hadlang sa pagkaunawa ng mga batang mambabasa.

Magkakatulad na uri ng banghay ang ginamit ng mga awtor sa pagbuo ng kanilang mga kuwentong pambata at ito ay sumusunod sa tradisyunal na padron na papaunlad na banghay (progressive plot) samantalang sa tunggalian, umikot lamang ang tunggalian laban sa sarili at lipunang kinabibilangan ng tauhan. Bagamat ang uri ng elementong

banghay sa mga kuwentong ito ay nananatiling tradisyunal, ito ay higit na nakatulong upang maging mahusay ang pagkakahad ng kuwento sa mga mambabasa.

Mula sa pagsusuring ginawa sa mga maikling kuwentong pambata, lumutang ang iba't ibang uri ng tauhang pinalitaw ng mga awtor sa mga bidang tauhan ng kanilang kuwento. Ang mga tauhang ito ay naging malinaw at konsistent kaya't naging nakapani-paniwala sa mga mambabasa at nakatulong upang mapalutang ang mensahe ng kuwento sa kabuuan.

Ang mga tagpuang ginamit ng mga awtor sa kanilang mga akda ay naging pangunahing elemento upang pagugnayin ang banghay at tauhan sa mga kuwento. Malaking bahagi ng mga kuwento ay umiikot sa tahanan at lipunang kinabibilangan ng mga tauhan.

Ang mga maikling kuwentong pambata na nasuri ay lubusang nagpakita ng mga temang tulad ng: 1) pagpapahalaga sa karapatang-pantao ng isang indibidwal gaya ng paglaban sa diskriminasyon ng lipunan partikular sa may kapansanan; 2) lahing pinagmulan at paghulagpos sa de-kahong pagtingin sa kahulugan ng pamilya sa kasalukuyan; at 3) pagpapahalaga sa kultura at tradisyon ng bansa. Ang mga temang ito ay isang manipestasyon ng pakikiangkop sa pagbabagong dulot ng modernong panahon simula taong 2000.

Batay sa pagususuring ginawa sa estilong ginamit ng mga awtor, pangunahing kagamitang pangwikang ginamit nila ay ang aliterasyon o pag-uulit; gayundin ang mga tayutay tulad ng pagtutulad at hyperbole o pagmamalabis. Kapansin-pansin pa ring mayroon silang iba't ibang pamamaraan at pagkakakilanlan sa pagsulat ng kanilang mga akda tulad ng: 1) kinagawiang pagpili ng tema sa pagsulat; 2) kagamitang pangwikang ginamit; at 3) pagbibigay-diin sa isang elemento ng kuwento.

Pagpapahalagang Nakapaloob sa Akda

Lahat ng mga maikling kuwentong pambata na nagwagi ng Unang Gantimpala sa Gawad Palanca ay kinapapalooban ng mga pagpapahalagang nakatutulong ng lubos sa paghubog ng pagkatao ng isang batang mambabasa. **Pangunahin sa mga ito ang pagpapahalaga sa pamilya, pakikipag-kapwa, at pagmamahal sa lahi o kultura.**

Pagsusuri ng mga Manunulat at mga Guro

Batay sa ebalwasyong isinagawa ng mga guro sa Panitikan gamit ang rubric, lumabas sa resulta na anim (6) sa maikling kuwentong pambata na sinuri ng mananaliksik ay napakahusay sa pamantayang pagiging mabisa, epektibo, at komprehensibong pagsusuri sa kabuuan at may isang (1) mahusay na maikling kuwentong pambata, “Si Beting, ang Batang Uling.”

Mula naman sa ebalwasyong isinagawa ng mga manunulat gamit ang parehong *rubric*, tatlo (3) sa kuwentong pambata na sinuri ng mananaliksik ang napakahusay sa pamantayang pagiging mabisa, epektibo, at komprehensibong pagsusuri sa kabuuan at apat (4) na mahusay. Ito ay ang: 1) “Mahabang-mahabang-mahaba”; 2) “Si Berting, ang Batang Uling”; 3) “Lumang Aparador”; at 4) “Junior”.

Nagkaroong ng ilang rekomendasyon mula sa mga guro at manunulat na higit na nakatulong upang mas mapaunlad pa ng mananaliksik ang pagsusuring ginawa sa pitong (7) maikling kuwentong pambata tulad ng kahalagahan ng pagiging konsistent sa paggamit ng mga salita sa pagsusuri, pagbibigay-pansin sa wastong gamit ng balarila at pagsusuri ng maikling kuwentong pambata na hindi batay sa tradisyunal na elemento lamang nito.

Pamantayan sa Pagsusuri ng Maikling Kuwentong Pambata

Naging mahalagang batayan sa pagbuo ng pamantayan sa pagsusuri ng maikling kuwentong pambata ang mga simulain nina Norton (2003), Lukens (1995), at Mcguire (1982) na nagbigay-pokus sa elementong literari gaya ng banghay, tauhan, tagpuan, tema, estilo ng awtor, at pagpapahalagang nakapaloob dito.

Mahalagang kontribusyon ng pag-aaral na ito ang binuong mga pamantayan sa pagsusuri ng ng mga maikling kuwentong pambata bilang instrumentong makatutulong sa pagtitiyak ng kaangkupan ng nilalaman nito sa mga mag-aaral. *Ang mga pamantayang ito ay ang sumusunod: 1) maayos, may kredibilidad, at wastong transisyon ng banghay; 2) konsistent at kapani-paniwalang mga tauhan; 3) tagpuan na nagbibigay-katiyakan at himig sa kuwento; 4) temang may mataas na pamantayang moral at karapat-dapat ibahagi sa mga mambabasa; at 5) estilo na may orihinalidad at pagsasaalang-alang sa pagpili ng angkop na pananalita.*

Kongklusyon at Rekomendasyon

Ang mga maikling kuwentong pambata na nagwagi ng Unang Gantimpala sa Palanca ay may pagkakatulad at pagkakaiba. Ilan sa pagkakatulad ng mga ito ay ang mga katangiang taglay ng mga elementong nasuri sa bawat kuwento gaya ng banghay, tauhan, tagpuan at tema; gayundin ang mga pagpapahalagang nakapaloob sa mga ito. Ilan naman sa pagkakaibang nasuri sa mga kuwentong ito ay ang iba't ibang estilo ng mga awtor tulad ng pagpili ng mga tayutay na gagamitin, temang kapapalooban ng kanilang mga kuwento, paraan sa paglalahad ng mga imahe at pahiwatig upang maipakita ang kanilang pagkakatangi-tangi at pagkakakilanlan sa ibang akda.

Batay sa isinagawang ebalwasyon ng mga guro at maging ng mga manunulat bilang tugon sa pagsusuring ginawa ng mananaliksik, mahihinuha na sa kabuuan ay naging mahusay ang pagsusuring isinagawa sa mga maikling kuwentong pambata. Maliban sa mga mungkahing iwasto pa ang mga mali sa gramatika at tipograpikal na kamalian, naging maayos naman sa kabuuan ang ginawang pagsusuri. Kinakailangan ang pagtataya ng mga eksperto gaya ng mga guro ng Panitikan at mga manunulat upang higit na mapaunlad ang mga pagsusuri lalo na't ito ay mahalagang kagamitang panturo para sa mga mag-aaral.

Mahalaga ang pagsusuri ng mga akdang ipinagagamit sa mga mag-aaral. Mula sa mga nakuhang simulain at ideya nina Norton, Lukens, at Mcguire na pagbibigay-pokus at analisis sa elementong taglay ng maikling kuwento at maging ang pagpapahalagang nakapaloob sa mga kuwento ay nakabuo ang mananaliksik ng isang instrumentong maaaring gamitin bilang pamantayan sa pagsusuri ng mga maikling kuwentong pambata. Ito ay mahalagang ambag na makatutulong ng lubos sa mga gurong gumagamit ng mga aklat bilang kagamitang panturo at maging sa mga manunulat na gumagawa ng kanilang mga akda sa pagtiyak ng kaangkupan nito sa target na mga mambabasa.

Mula sa kinalabasan ng pag-aaral na ito, maaaring gamitin ng guro ang mga ganitong uri ng akda dahil ito ay kinapapalooban ng mga elemento at pagpapahalaga na naaangkop sa mga batang mambabasa. Iminumungkahi ng mananaliksik na gamitin ng mga guro sa Panitikan ang mga maikling kuwentong pambata bilang mahalagang kagamitang panturo sa paglinang ng kasanayan sa pagbasa. Makapagdaragdag din ito ng motibasyon sa mga mag-aaral na bumasa at maging kaagapay sa pagpapayaman pa ng mga akdang pampanitikan sa bansa. Natuklasan sa pananaliksik na ito na may malaking pagbabago sa nilalamang paksa

at tema ng mga maiikling kuwentong pambata na sa kasalukuyang panahon ay pinangangahasan nang talakayin ng mga manunulat kahit pa sa mga batang mambabasa. Bilang mahalagang awtput ng pag-aaral na ito, maaaring gamitin ang nabuong pamantayan sa pagsusuri ng mga maikling kuwentong pambata na ninanais ipagamit sa mga batang mambabasa upang matiyak ang kaangkupan nito lalo na sa susunod na henerasyon.

Bilang pagtugon sa adbokasiya ng pamantasan sa patuloy na pananaliksik, mahalagang magsagawa pa ng mga kaugnay na pag-aaral ukol sa maiikling kuwentong pambata sapagkat maaaring ilang taon mula ngayon, ang mga kuwentong malilikha ay maaaring magkaroon muli ng mga pagbabago. Kasabay nito ang paglalathala pa ng mga bagong kuwentong pambata na magiging bukas muli upang tangkilikin ng mga bata.

...

Mga Sanggunian

- Canon, K. V. (2006). Meeting children's needs through literature. *The RAP Journal*, 74-79.
- Evasco, E. Y. (2001). *Malikhaing pagsulat: Pagimang ng sidhaya tungo sa maunlad na hiraya*. Manila City: Rex Book Store, Inc.
- Glazer, J. L. (1997). *Introduction to children's literature*. United States: Macmillan Publishing Company.
- Gojo Cruz, G. R. (2009). Sampung pinakamahuhusay na teknik na aking ginagamit sa pagtuturo ng panitikan sa elementarya. *Ang Manghahasik sa Edukasyong Pangwika*, 95-99.
- Lukens, R. J. (2007). *A critical handbook of children's literature*. United States: Pearson Education Inc.

- Lukens, R. J. (1995). *A critical handbook of children's literature*. New York City, United States: HarperCollins College Publishing.
- McGuire, S. L. (1982). Promoting positive attitudes toward aging: Literature for young children. *Childhood Education*, 69, 204-210.
- Norton, D. E. (2003). *Through the eyes of a child: An Introduction to children's literature*. New Reviewrsey, United States: Pearson Education, Inc.
- Paton, G. (2011). *Children 'should read 50 books a year', says Gove*. The Daily Telegraph. Retrieved from www.childrenslit.com.
- Tolentino, R. et al. (2002). *Ang aklat at likhaan ng tula at maikling kuwento 2000*. University of the Philippines, Quezon City.
- Rivera, A. D. (2010). Bakit ako nagsusulat para sa mga bata?. *The RAP Journal*, 84-90.
- Rivera, C. (1982). *Panitikang pambata kasaysayan at halimbawa*. Manila City: Rex Book Store, Inc.
- Sutherland, Z. et.al. (1991). *Children's and books* (eight edition). New York City, United States: HarperCollins Publishers, Inc.